

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput I. Agit de differentia, quæ est inter gaudia & gustus in oratione
haberi solitos. Refert deinde voluptatem quam habuit, quod intellexerit
cogitationem & intellectum inter se differre

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

MANSIO QVARTA.

Tribus distincta capitibus.

CAPVT I.

AGIT DE DIFFERENTIA, QVAE EST INTER GAVDIA VEL
*teneritudines in oratione haberi solitas, & inter gustus. Refert, quantam sibi attulerit
 voluptatem, intelligere, quod cogitatio & intellectus inter se differrent. Hu-
 ius capituli lectio utilis esse queat ijs qui in oratione
 valde distracti sunt.*

VT de quarta mansione aliquid scribere incipiam, necesse cum pri-
 mis est id quod dixi, Spiritui sancto inquam me comendare, eumque
 rogare, vt in illis quae deinceps dictura sum, loco meo loquatur, quod de
 de ijs quae adhuc restant mansionibus, aliquid ita dicere queam, vt me
 vos intelligere possitis. Iam enim materia supernaturalis esse incipit, at-
 que ipsa quam difficillima explicatu est, nisi Maiestas ipsius in partem
 veniat, vti alio loco dicere memini, vbi tantum scripsi, quantum tum
 potui comprehendere, anni sunt plus minus quatuordecim: quamuis
 autem nunc temporis, paulo plus lucis, ad illas gratias, quas anima-
 bus nonnullis Dominus confert, intelligendas habere videar; aliud
 tamen est eadem sentire, aliud eadem verbis exponere. Faxit id Maie-
 stas eius, si modò aliquis inde fructus sequi possit; si verò nullus, minimè
 faxit.

Quòd autem haec mansio loco, in quo Rex residet, vicinior sit, hinc
 magna illius est pulchritudo, resque tam iucundae tum visu, tum intel-
 lectu, in ea sunt, vt intellectus nimis quam impotens sit medium exco-
 gitare saltem aliquid ita enucleatè ac perfectè de ijs dicendi ac proferen-
 di, vt non adhuc valde obscurae maneant ijs qui rem experti non erunt;
 qui verò experientiam habuerit, facile eam intelliget, praesertim si ma-
 gnam habuerit. Vt verò quis ad hanc mansionem pertingat, videri pos-
 set necesse esse, diu in prioribus illis mansionibus egisse. Quamuis au-
 tem ordinarium sit, vt in ea, quam iam supra paulò descripsimus, ali-
 quantulum egerint, tamen haec regula non est certa (quemadmodum
 iam saepius audisse ex me potestis): largitur enim hanc Dñs, quando, quo-
 modo, & cuiusque voluerit, utpote bona sua & propria, & ita vt nul-
 li iniuriam inferat. In hanc mansionem rarissimè venenata animalia in-
 grediuntur; & si quando ingrediuntur, ad eò non damnum inferunt aut
 noxam, vt etiam fructum & lucrum adferant. Equidem vt multo melius
 ac sa-

*Cur Spir-
 itus Sancti
 opem S. M.
 imploret.*

*Mansionis
 quarta
 splendor.*

*Bonum est
 animalia
 virulentia
 in quartâ
 mansionem
 venire.*

ac sa-

ac salutaris ducio, quod hæc animalia huc subeant, & in hoc orationis
 stutu aliquod homini negotium faceant. fieri enim posset, ut etiam
 quos Deus dat, gustuum ad miniculo diabolus hominem, nisi aliq
 tentationes intercurerent, deciperet; & magis per illos noceret, qu
 per has, nec tantum anima ipsa lucrum faceret, saltem contingere poss
 ut omnibus, quæ ei merendi occasio sunt, sublatis, ipsa velut in comm
 quadam absorptione & ebrietate, illo agente remaneret. Neque enim
 que ad id securum puto, semper in vno eodemque esse manere, nec
 irem possibile mihi esse videtur, ut hoc exilio durante, spiritus Domini
 semper vnus & eodem sit, aut in Esse vno maneat.

*Gaudium
 ac gustum
 discrimen.*

Ut ergo id quod me tractaturam dixeram, aggrediar, videtur
 quod sit gaudiorum ac gustuum in oratione dari solitorum desiderium
 Gaudia, (ut mihi quidem videtur) dici possunt is motus quem in
 nos meditatione, & ad Deum orationibus nobis comparamus; quod
 natura nostra ortum habet, Deo tamen ad hanc concurrente & adiuuante
 (quod intelligi quoque debet de omnibus quæ dicam, quia nihil in
 ipso possumus.) nascitur autem is ex ipso merito pio & virtuoso opere quod
 agimus, & nostro cum labore lucrati, velut eius mercedem ac stipendium
 videmur. Et sanè, merito gaudium sentimus ex eo, quod id genus operum
 & operibus nos applicauerimus. At, si rem penitus inspiciamus, videtur
 isthæc gaudia etiam alijs multis è rebus, quæ nobis hæc in terra esse
 possunt, haurire poterimus; veluti, cum alicui inexpectato magna
 qua hæreditas, præter spem, in sinum quodammodo decurrit: item, cum
 repente & inopinantibus nobis occurrit aliquis, quem singulari amore
 complectimur: item, cum aliquod magni momenti negotium, & opus
 eximium, quod omnium ore celebratur, laudabiliter & ex animi
 tua successit: item, cum alieni maritus, frater, aut filius, quem demerito
 audierat, vñus & valens subito videtur. Vidi ego nonnullos, præter
 magnitudine lacrymantes; quod & mihi aliquoties factum est. Quæ
 admodum verò hæc gaudia naturalia sunt, sic mihi & illa, quæ è
 diuinis percipimus, esse videntur, nisi quod longè nobiliores illa
 remque hæc originem habeant; quamquam nec priora illa mala sunt
 sit, à natura nostra originem sumunt, & desinunt in Deum; gustus vero
 Deo initium habent, natura autem eos sentit, ipsique oblectantur; & car
 fruitur, quam ij quos dixi, & etiam amplius.

Quam, ô Iesu bone, desidero hic meam posse mentem experiri
 ut, quod hic dico, intelligatur: quod videam (prout mihi quidem
 tur) notabilem inter vtrumque affectam differentiam, & caritatem
 nij non habeo, ut, quid velim, possim declarare. Ipse id faciat Dominus
 Venit hic mihi in mentem versiculi cuiusdam, quem in Officio petri

S.
 Theresia

Opera

IN VI
 166

*Hæc etiam
 alijs è rebus
 capiuntur.*

vltrimi Psalmi extremo recitamus, qui sic habet, *Cum dilatasti cor meum.* hi *Psal. 118.*
 qui multam rei huius habebit experientiam, satis hic erit, ad intelligendum quæ sit inter vtrumque affectum differentia, in expertus verò longè plura opus habet.

Gaudia illa quæ dixi ad eò non dilatant cor, vt in plurimum ipsum potius non nihil stringere & coarctare videantur, etiam si inde oriantur, quod aliquid Dei causa quis fieri videat, ad quæ & lacrymæ quædam angustiantes accedunt, quas vehementia passionis aliquo modo elicere videtur. Equidem de id genus animæ passionibus parum scio (& si scirem, fortasse sensa animi mei melius possem exponere,) nec non de omni eo quod est sensualitate, atque naturali nostro affectu procedit. sum enim admodum rudis & stupida: Etenim, si, quomodo hæc transferim, intelligerem, satis mentem meam iam declarare possem: certè magni in omnem partem refert, scientiam habere, & litteras nosse. Quod autem ipsa quoad hunc statum, quo ad hæc, inquam gaudia & voluptates quæ in meditationibus habentur, per experientiam noui, hoc est: si quidem ob aliquod passionis Domini mysterium lacrymari incipiebam, non prius à lacrymando cessare poteram, quàm caput plorando defatigassem; si verò ob peccata mea lacrymæ stuebant, eodem planè modo in illis me habebam. Sanè, magnam mihi Dominus quoad hoc gratiam præstabat: neque enim inquirere iam volo aut excutere, vtrum horum sit melius; sed tantum vellem aperire posse, quod inter vtrumque sit discrimen. Ob hæc, aliæque id genus, lacrymæ ac desideria hæc nostra aliquando causantur, ad quæ etiam iuuat ipsa naturæ pronitas atque hominis dispositio; sed tandem, vt iam antè dixi, in Deum ipsum desinunt. Nihilominus, quamuis hoc ita sit, sanè pro magno reputandum est, modò adsit humilitas, vt sciamus, non propterea eas meliores esse, quòd intelligi ac dignosci nequeat, num omnia hæc reuera amoris effectus sint; & quando sunt, donum Dei. Vt plurimum huiusmodi deuotiones habent animæ quæ in prioribus mansionibus agunt; quòd continuò quasi, per intellectum operantes, in discurrendo & meditando occupatæ sunt: & bene faciunt; plus enim ipsis non est datum. Quamquam non malè facerent, si subinde se ad aliquod tempus, in actibus amoris eliciendis, & Dei laudibus celebrandis exercerent, de quæ illius bonitate, & de eo quòd ipse sit qui est, gauderent, denique illius honorem & gloriam quàm maximè desiderarent. Et hæc omnia quidem prout poterunt: hoc namque voluntatem mirum in modum excitat. Cum verò Dominus illud ipsis dabit, videant magna cum circumspectione, ne ipsum, vt solitam haberi meditationem perficiant, elabi sinant. Quia verò alijs in locis pluribus de hac ipsa re egi, hinc de illa nihil hic dicam vlterius: hoc solum vos monitas volo,

*Dilatatio
cordis à
quibus
gaudijs
promeniat.*

S.
Theresia

Opera
IN VI
lib.

*Amor Dei
in quo con-
sistat.*

vt in hac via multū progrediamur, & ad mansiones ad quas adspiramus
perueniamus, non tam in multa cogitatione ac meditatione, quam
ad amorem rem sitam esse; quo circa id demum me suadente faciente,
re: quod mihi mirum non videbitur. amor quippe non in ampliore
consistit, sed vt maiori cum resolutione & firmitate Deo in omnibus
cere desideremus, & , quā possumus maxima contentione, illum
offendere procuremus, eumq; quā feruentissimē rogemus, vt
vnigeniti honor & gloria semper crescat, Ecclesiaq; Catholica
termini latius extendantur. Hæc sunt amoris indicia & signa. Non
putare, id ita necessarium esse, vt nefas sit vos aliud quippiam cogita-
si vel paululum mentem alio diuerteritis, ilico totum perditum esse
fanè nonnumquam ob id genus cogitationes in angustijs hæsi, vt quæ
verterem nescirem; at, iam quatuor plus minus anni sunt, ex quo
perientiam intelligere cæpi, cogitationem vel imaginationem (vt
id intelligatur) non esse intellectum; cumq; virum doctum, numquam
sic sensissem, consulerem, is mihi ita se rem hanc habere, affirmavit,
mihi non mediocri gaudio fuit audire. quod enim intellectus ex
potentijs vna sit, valdè me cruciabat, quod is subinde ita lubricus
cogitatio verò, vt plurimum tam celer & volatica est, vt eam solū
ligare & continere possit; quando scilicet sibi ita nos alligat, vt à compo-
huius vinculis quodammodo soluta videamur. Vidi ex vna parte
dem (prout mihi videbatur) potentias animæ, Deo occupatas, & in
recolletas esse; ex altera verò parte, cogitatio mirè distracta & turbata,
ta, me penè mentis impotem reddebat. Tu Domine vt bonum, & in
ritum nobis interpretare ingentem illam, quam in hac via, ob
defectum, patimur angustiam & laborem. Illud verò peius est, quod
cogitemus plura nobis scienda non esse, quā solū de te cogitare.
nesciamus eos qui hoc intelligunt percontari, & quid percontantur
non intelligamus. vnde magnis interim laboribus & pressuris nos
xari necesse est, quod nos ipsas minimè intelligamus, & quod
non est, sed bonum, ingentem esse culpam arbitremur. Hinc portio
torum orationi deditorum afflictiones & cruces, & quod de interioribus
mi angustijs conquerantur (illorum saltem qui docti non sunt)
habent: hinc quoque nascitur melancholia, & valetudinis destructio
dem totalis eorum quæ vsurpant exercitiorum omisio: idque
quod non considerent, interiorem quoque mundum esse. Quare
caeli motum sistere & retinere non valemus, quin id omni velocitate
quā citissimè feratur; ita nec cogitationem sistere possumus; hanc
omnes animæ potentias e contra adhibemus & impendimus, videmus

*Imaginatio
& intello-
ctus non
sunt idem
quid.*

*Cogitatio
nos nemo
retinere po-
test.*

profus perditæ, ac male tempus impendere, cum in presentia Dei agimus. Et forsan anima interea, in mansionibus ei vicinioribus, illi totaliter est coniuncta ac cogitatione deforis in castelli suburbij & pomerij agente, sexcentarum ferocium & virulentarum bestiarum incurfus ferente; itaque magnam sibi hac vexatione meritorum segetem comparante. Quocirca non est, quod hoc nos turbet, aut vt Deum relinquamus: hoc namq; diabolus in primis spectat, & omnes inquietudines & afflictiones nostræ pro maiori parte inde promanant, quod ipsæ nos minimè intelligamus. Hæc quidem nunc scribo, simul tamen considero, quidnam modo in capite meo, quoad strepitus & tumultus illius, quos initio dixi, peragatur: vnde mihi propè impossibile factam est, scribere quod iussissim. Etenim ita ipsum turbatum est, vt hinc abrupti & præcipites quidam fluuij per ipsum volui, illinc verò ex istis aquis multæ aues & sibila ruere videantur: idq; non in ipsa auditus cella, sed in superiore capitis parte, in qua principem animæ partem habitare ferunt. Satis diu super hoc reflexi & cogitavi, quòd ingens spiritus motus, magna cum velocitate, sursum ferri mihi videbatur. Det Dominus, vt in ijs quæ sequuntur mansionibus meminerim huius rei causam exponere (hic namq; locus ad hoc còmodus non videtur.) Et sanè fieri posset, idèd hanc capitis conturbationem Dominum mihi immittere voluisse, quo id melius intelligerem: nam per omnem illius turbationem ac tumultum, nec in oratione mea, nec in eo quod modò scribo & dico, vllatenus impediòr; sed anima in sua quiete, amore, desiderij, claraq; cognitione, valdè integra est, & sibi constat. Si ergo in superiore capitis parte potior animæ pars habitet, quomodo ergo hæc illud non turbat? hoc què fiat, ipsa nescio; scio tamen verum esse quod dico. Tum, fateor, ipsum turbat, cum oratio sine suspensione est; quamdiu enim illa durat, nullum malum sentitur: verum nimisquam malum foret, si ob hocce impedimentù & turbationè omnia omitterem. Quocirca consulti nò est, ob ingruentes cogitationes nos turbari; at parum eas curemus: si enim à dæmone eæ immittantur, hinc ipse desinet, vltra quod moueat non habens; si verò ex miseria, quæ nobis à peccato Adæ mansit, ortum habeant, (vti reuera habent) cum alijs multis, habeamus patientiã, & propter amorè Dei ipsum feramus. Subiectæ non minùs sumus comestioni, somnoq; nulla vtratione ipsis carere possumus (quod sane nimis quàm laboriosum & durum est.) Agnoscamus ergo miseriam nostrã, & illuc tendere desiderio nostro anhelemus, vbi nos nemo despiciat. Aliquando. n. me audiuisse memini, sponsam in Canticis id dicere. Et verè nihil. n. in tota vita hac nostra inuenio, de quo maiore cù ratione id dici queat: oēs enim, qui in hac vita haberi possunt despectus & afflictiones, cū conflictibus illis internis nullaten⁹ mihi cõparari posse videtur.

bb 2

Etenim

Dolores & strepitus capitis S. Ma. sris.

Ob cogitationes non oportet turbari.

Conflictus internorum gratiarum.

Etenim qualibet inquietudo, turbela, ac bellum quodcumque tolerare potest, dummodò (vti iam antè dictum) pacem vbi viuimus inuenimus; sed, quòd à sexcentis, qui in mundo hoc sunt, laboribus quietis & liberationem habere velimus, & Dominus nobis quietis locum parare velit; & interea intra nos ipsas impedimentum maneat, non potest non esse permolestum, & propè intolerabile. Hanc ob causam nos, Domine, sustolle, vbi nos ista miseria non amplius despiciant, animam hæ interdum explodere & irridere videantur. Verum etiam vita durante, ab hoc eam malo Dominus liberat, vbi scilicet ad maiorem mansionem iam peruenerit, quem admodum, si Deus conuictus dicitur postea sumus. Omnibus, credo, hæ miseria tantum tormētum infligit ac mihi; nec tantum alios, vti puto infestant, ac me, quòd sem improba, ad annos non paucos infestant, quasi si de me ipsa etiam sumere velle viderer. Et quoniam mihi id ita durum & periculosum fuit, ac vobis fortassis tale id fore, existimo; hinc multoties ipsum meo, & nusquam non repeto, vt tandem semel vobis id perfectè predicarem, (vti res est, quæ necessariò obseruanda est) vt nos ea de causa inquietet & affligat, sed hanc molam perpetuò more suo ferri sinu nostramque ipsa farinam in ea molamus, voluntate nostra & industria semper operantibus. Huius impedimenti modo plus, modo minus sumus, pro valetudinis & temporum diuersitate. Misella vero valetudo quamquam nullam quoad hoc habeat, culpam, patienter ferat, quoniam alia multa facimus; vnde hic patientiam habeamus æquum est. Et patientiam nobis indoctis satis non est ad plenam securitatem, quòd vti legimus, aut alij nobis consulunt, vt scilicet cogitationes has parantur: hinc omne illud tempus, quod rei huic amplius de claranda rebusque hac in re consolandis impenditur, minimè mihi perditur videtur. Verum, vsque dum Dominus nobis lucem dare voluerit, parantur omnia profunt; sed necesse est, (quin & Maiestas illius vult) aliquid media quæ ipse suggerit vsurpemus, ac nos ipsas cognoscamus, & non quæ debilis imaginatio, & natura nostra, nec non diabolus casualiter culpam animæ non ascribamus.

CAPVT II.

MATERIAM EAMDEM PROSEQUITVR, AC SIMILITUDINE
quadam ostendit quid sint gustus, & quomodo eos ipsi consequi, nullatenus
procurando, debeamus.

Hem Deus meus, in qua me ingessi! Iam tum oblita sum eius tractabam: ingruentia enim negotia, & valetudo infirmior...

S.
Theresia

Opera

IN VI
16